

(وَمِنْ خُطْبَةٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:) اِبْتَعَثَهُ بِالنُّورِ الْمُضِيِّ، وَ الْبُرْهَانِ الْجَلِيِّ، وَ الْمِنْهَاجِ الْبَادِي، وَ الْكِتَابِ الْهَادِي، اُسْرَتُهُ خَيْرُ اُسْرَةٍ، وَ شَجَرَتُهُ خَيْرُ شَجَرَةٍ: اَغْصَانُهَا مُعْتَدِلَةٌ، وَ ثِمَارُهَا مُتَهَدِّلَةٌ، مَوْلِدُهُ بِمَكَّةَ، وَ هِجْرَتُهُ بِطَيْبَةَ، عَلَا بِهَا ذِكْرُهُ، وَ اَمْتَدَّ مِنْهَا صَوْتُهُ، اَرْسَلَهُ بِحُجَّةٍ كَافِيَةٍ، وَ مَوْعِظَةٍ شَافِيَةٍ، وَ دَعْوَةٍ مُتَلَافِيَةٍ. اَظْهَرَ بِهِ الشَّرَائِعِ الْمَجْهُوْلَةَ، وَ قَمَعَ بِهِ الْبِدَعَ الْمَدْخُوْلَةَ، وَ بَيَّنَّ بِهِ الْاَحْكَامَ الْمَفْصُوْلَةَ، فَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِيْنًا تَتَحَقَّقُ شِقْوَتُهُ، وَ تَنْفَصِمُ عُرْوَتُهُ، وَ تَعْظُمُ كِبُوْتُهُ، وَ يَكُنْ مَابُهُ اِلَى الْحُزْنِ الطَّوِيْلِ، وَ الْعَذَابِ الْوَبِيْلِ. وَ اَتَوَكَّلُ عَلَيَّ اللّٰهِ تَوَكَّلْ الْاِنَابَةَ اِلَيْهِ وَ اَسْتَرْشِدُهُ السَّبِيْلَ الْمُوْدِّيَةَ اِلَى جَنَّتِهِ، الْقَاصِدَةَ اِلَى مَحَلِّ رَغْبَتِهِ.

اَوْصِيَكُمْ عِبَادَ اللّٰهِ بِتَقْوَى اللّٰهِ وَ طَاعَتِهِ، فَاِنَّهَا النَّجَاةُ غَدًا، وَ الْمَنْجَاةُ اَبَدًا، رَهَبٌ فَاَبْلَغُ، وَ رَغْبٌ فَاَسْبَغُ، وَ وَصَفَ لَكُمْ الدُّنْيَا وَ اَنْقِطَاعَهَا وَ زَوَالَهَا وَ اَنْتِقَالَهَا، فَاَعْرَضُوا عَمَّا يُعْجِبُكُمْ فِيهَا لِقَلَّةِ مَا يَصْحَبُكُمْ مِنْهَا، اَقْرَبُ دَارٍ مِنْ سَخَطِ اللّٰهِ، وَ اَبْعَدُهَا مِنْ رِضْوَانِ اللّٰهِ. فَغَضُوا عَنْكُمْ -عِبَادَ اللّٰهِ- غَمُومَهَا وَ اَشْغَالَهَا لِمَا قَدْ اَيَقَنْتُمْ بِهٍ مِنْ فِرَاقِهَا وَ تَصَرُّفِ حَالَاتِهَا، فَاَحْذَرُوا حَذَرَ الشَّفِيْقِ النَّاصِحِ، وَ الْمَجْدِّ الْكَادِحِ، وَ اعْتَبِرُوا بِمَا قَدْ رَأَيْتُمْ مِنْ مَصَارِعِ الْقُرُونِ قَبْلَكُمْ: قَدْ تَزَايَلَتْ اَوْصَالُهُمْ، وَ زَالَتْ اَبْصَارُهُمْ وَ اَسْمَاعُهُمْ، وَ ذَهَبَ شَرَفُهُمْ وَ عِزُّهُمْ، وَ اَنْقَطَعَ سُرُوْرُهُمْ وَ نَعِيْمُهُمْ. فَبَدَلُوا بِقُرْبِ الْاَوْلَادِ فَقْدَهَا، وَ بِصُحْبَةِ الْاَزْوَاجِ مُفَارَقَتَهَا، لَا يَتَفَاخِرُونَ، وَ لَا يَتَنَاسَلُونَ، وَ لَا يَتَزَاوَرُونَ، وَ لَا يَتَجَاوَرُونَ، فَاَحْذَرُوا عِبَادَ اللّٰهِ حَذَرَ الْغَالِبِ

لِنَفْسِهِ، الْمَانِعِ لِشَهْوَتِهِ، النَّاطِرِ بِعَقْلِهِ، فَإِنَّ الْأَمْرَ وَاضِحٌ، وَالْعِلْمَ قَائِمٌ، وَالطَّرِيقَ
جَدِّدٌ، وَالسَّبِيلَ قَصْدٌ.

در بیان صفات پیامبر

وصف پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)

خداوند پیامبرش را با نوری درخشان، و برهانی آشکار، و راهی روشن، و کتابی هدایتگر برانگیخت. خانواده او نیکوترین خانواده، و درخت وجودش از بهترین درختان است، که شاخه‌های آن راست و میوه‌های آن سر به زیر و در دسترس همگان است، زادگاه او مکه، و هجرت او به مدینه پاک و پاکیزه است، که در آنجا نام او بلند و دعوتش به همه جا رسید، خدا او را با برهانی کامل و کافی (قرآن) و پندهای شفافبخش، و دعوتی جبران‌کننده فرستاد، با فرستادن پیامبر ص شریعت‌های ناشناخته را شناساند، و ریشه بدعت‌های راه‌یافته در ادیان آسمانی را قطع کرد، و احکام و مقررات الهی را بیان فرمود. پس هر کس جز اسلام دینی را انتخاب کند به یقین شقاوت او ثابت، و پیوند او با خدا قطع، و سقوطش سهمگین خواهد بود، و سرانجامش رنج و اندوهی بی‌پایان و شکنجه‌ای پردرد می‌باشد. بر خدا توکل می‌کنم، توکلی که بازگشت به سوی او باشد، و از او راه می‌جویم، راهی که به بهشت رسد و به آنجا که خواست اوست بیانجامد.

سفارش به تقوا و عبرت از گذشتگان

بندگان خدا! شما را به ترسیدن از خدا و فرمانبرداری او سفارش می‌کنم که نجات فردا و مایه رهایی جاویدان است، خدا آنگونه که سزاوار بود شما را ترسانید، و چنانکه شایسته بود امیدوارتان کرد، و دنیا و بی‌اعتباری آن و نابودشدنی بودن، و دگرگونی آن را برای شما تعریف کرد. پس از آنچه در دنیا شما را به شگفتی وامی‌دارد روی گردانید، زیرا که مدت کوتاهی در آن اقامت دارید، دنیا به خشم خدا نزدیکترین و از خشنودی خدا دورترین جایگاه است. پس ای بندگان خدا، از غم و اندوه و سرگرمیهای دنیا چشم برگیرید زیرا شما به جدایی و دگرگونیهای امور دنیایی یقین دارید، و چونان دوست مهربانی که نصیحتگر و کوشا برای نجات رفیقش تلاش کند، خویشتن را از دنیا دور نگهدارید، و از آنچه بر گذشتگان شما رفت عبرت بگیرید، که چگونه، بند بند اعضای بدنشان از هم گسست، چشم و گوششان نابود شد، شرف و شکوهشان از خاطره‌ها محو گردید، و همه ناز و نعمتها و رفاهها و خوشیها پایان گرفت، که نزدیکی فرزندان به دوری و از دست دادنشان، و همدمی همسران به جدایی تبدیل شد، دیگر نه به هم می‌نازند، و نه فرزندان می‌آورند، و نه یکدیگر را دیدار می‌کنند، و نه در کنار هم زندگی می‌کنند. پس ای بندگان خدا! پرهیزید، پرهیز کسی که به نفس خود چیره، و بر شهوت خود پیروز، و با عقل خود به درستی می‌نگرد، زیرا که جریان انسان آشکار، پرچم برافراشته، جاده هموار، و راه، روشن و راست است.